

taka "bestemmilsir" fyri menn, sum hava brotið seg út av felaginum.

Tað má roknast fyri avgjort, at tað ikki kann ganga við tveimum fiskimannafeløgum í Føroyum. Lat so vera, at felagið ikki hevur verið stýrt so væl, sum ynskjandi kundi verið, givið er tað, at tað hevur verið til gagn fyri okkum fiskimenn; og eg haldi, at tað blívur til stóran skaða fyri okkum at hava tvey feløg, tí tað er sjálvandi, at limir av F. F. og Suðuroyar Fiskimannafelag ikki kunnu fara við somu skipum. Ein limur av F. F. kann væl ikki fara til sjós við monnum, sum ikki standa í felag hansara — annars er eingin grund til at vera organiseraður. Og ein limur av S. F. sum jú ikki vil standa í felagsskapi við okkum, kann væl heldur ikki vera bekentur við at fara til sjós saman við limum í F. F.

Eg haldi, at fiskimenn í Suðuroy áttu at hugsa seg um meir enn eina ferð, áðrenn teir slíta allan felagsskap við okkum, sjálvt um teir ikki eru tilfríðs við F. F., so sum tað er.

Tað er tíverri soleiðis vorðið nú, at fólkkið er alt ov nógv til skipini, vit hava; fólkatalið økist, og skipini blíva færri og færri. Allir vilja vit fara til sjós, tó, Harrin veit, tað gevur lítið av sær. Reiðararnir eru fullt út klárir yvir, at teir ikki hava brúk fyri øllum tí fólkki, ið vil sleppa við skipum teirra. Teir fara at pressa okkum niður í lón, haldi eg; og endin verður væl tann, at vit og tit fara at undirbjóða hvønn annan fyri at fáa loyvi til at koma til sjós — ella at ið hvussu er annað, um ikki bæði, felögin verða sprongd. Og tá er lítið vunnið.

Nú hevur F. F. gjørt yvir-einkomst — sáttmála kalla teir tað — uppá trý ár við reiðararnar. Og henda sáttmála er, tað eg kann siggja, ikki stórt at útseta uppá; men tað kann harfyri væl vera, at meiningarnar eru deildar um hann. Eitt er tó avgjort, og tað er, at F. F. hevur bundið limir sínar til at fara við øllum skipum, hvørs reiðarar standa í reiðarafelagnum, also eisini við Suðuroyar skipunum, og tað verður ógviliga torført at koma uttanum eina slíka avgerð, hvussu góðan vilja vit enn hava til tað.

Sum javnaðarmaður má eg siga, at eg enn ongatíð havi hoyrt, at hin minni maðurin — hann verði seg fiskimaður, arbeidari ella hondverkari — nakra staðni í verðini hevur vunnið nakað við at standa spjæddur; men einans, tá teir stóðu sum ein heild, hava teir kunnað sett krøv síni fjøgnum. Arbeidararnir á Tvoroyri, ið eru eina best organiseraði í Føroyum, eru eitt gott dømi uppá, at felagsskapur gevur meg.

Eg veit ikki, hvørjir teir eru, ið standa fyri hesi "ørslu" í Suðuroy; men er tað so, at tað eru nakrir fáir menn, sum hava fingið til missión at øsa upp fiskimenninar, so má tað vera

uppá sítt pláss at rópa eitt varskó: verið ansin, starvsbróður fyri sunnan fjørð, tit eru í ferð við at ganga bæði tykkum sjálvar og okkum í óføri. — Men er tað so, at tit ikki blíva ostir upp av einstokum monnum, men sjálvir menn og menn millum eru komnir til ta hugsan, at tit av eini ella aðrari grund ikki kunna standa saman við okkum, so er væl einki við tað at gera, — so mugu tit fara tær leiðir, sum tit halda vera tykkum hollast, og sum tykkara samvitska má siga tykkum at vera beinast.

Tó at eg ikki dugi at siggja, hvat tit kunnu vinna við at standa einsamallir um, so má eg kortini sum starvsbróður tykkara, um tit ætla tykkum at ganga tykkara egnu leiðir, ynskja tykkum góða eyðnu við tí.

Men helst vildi eg, og tað eri eg neyvan einsamallur um, at vit allir stóðu saman í eini heild — heildini, henni, sum gevur meg.

Limur í F. F.

Rita Stangsæbe kan bruges til alt — bør bruges af alle —.

Føroya Búnaðarfelag

hefur

aðalfund

í Tórshavn 13. februar.

Fundarskipan eftir lógin. Uppskot um lógbroytnar uppfurtikið frá aðalfundinum 1934. Nærri um fundartíð og stað verður lýst í Havnar gotum frá 12. februar.

Stjórnin.

Toiletsæben „Okkara“ er den fineste fine og den billigste billige af al Toiletsæbe.

Á Føroya lögtingi 1934.

Vatnlóg fyri Føroyar.

Sjálvt vatnsopin, ið slökkir deyðatostan, skal betalast tí ríka.

(Framhald.)

Djurhuus helt, at á Tvoroyri var forholdið óðrvisi, har var tað hitt almenna, havnin, ið brúkti vatnið og seidi tað víðari.

P. M. Dam upplýsti, at havnin á Tvoroyri hevði kosta hópin av peningi. Hon skuldi rindast aftur. Tað var annars ein hópur av húsum, ið fingur vatn úr havnarbrunninum. Hesi húsin áttu enn tá forrættin til vatnið, so í vatntróti fekk havnin einki vatn, sjálvt um privathúsin fingur. Talarin helt, at í tí vanliga lívinum sást einki til, at menn ikki tóku fyri vøru sína fáa øllum, privatum sum tí almenna. So fór at verða við vatninum aftaná, at tingið hevði rípað fast sum óvikjulig, at jarðeigarin átti vatnið og hevði rætt til at krevja pening fyri tað.

Mitens helt eina talu um, hvat

AKTIESELSKABET

FØROYA BANKI

HOVEDKONTOR: THORSHAVN STIFTET 1906 AFDELING: FRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000

RENTE af Indskud paa Bankbog f. T. 3 1/2 % p. A.
af Indlaan (3 Maaneders Opsigelse) f. T. 4 % p. A.

Indskud paa Bankbog og Indlaan modtages tillige paa følgende Pladser:

Fuglebjerg hos	Brevsamler Fru Alma Rustin
Klaksvig —	Sysselmand cand. jur. P. Petersen
Midsvaag —	Brevsamler Søren Danielsen
Sand —	Brevsamler Edw. Hjalte
Sorvaag —	Assurandør Daniel Nielsen
Vaag —	Postekspediter A. Djurhuus
Vestmanh. —	Brevsamler Fru Kristine Poulsen

ið hann helt skuldi verið. Jarðeigarin skuldi hava rætt til at nýta vatnið, ið rann eftir og yvir fjørð hansara. Tað var eitt spursmál, um hann átti meir.

P. M. Dam helt, at Mitens av í dag undir hesi sak var óføruverjar í móti Mitens fyri nokrum dogum síðani undir málinum um ekspropriasjonina av vatninum til havnina á Tvoroyri.

Mikkjal Samuelsen segði seg at vera heilt ósámdan við Dam. Tað var ikki bara talan um at drekka vatn — havnabestýrslin á Tvoroyri drakk ikki alt vatnið. Havnin har suðuri tjenti uppá vatnið. Í vatninum vóru annars sil. Jarðeigarin átti sílini — hvor sum helst kundi ikki koma at taka tey.

Mitens helt at Dam stóð juridiskt ikki sterkur. Einasti rættur, ið talaði um, at vatnið skuldi hitt almenna eiga, var Romararætturin.

P. M. Dam takkaði Mitens fyri, at hann hevði prógvað, at longu í Romara tíðini vóru skipamenn komnir til ta somu hugsan sum talarin vardi, vatnið skuldi vera almenna ogn. Til M. Samuelsen helt hann, at tað ikki var so ræðuligt at hugsa sær, at t. d. smádreingir fingur part í silunum. Sum smádrongur plægdi hann at fiska sil í áum til stuttleika.

Millum M. Samuelsen, Mitens og Dam fór orðdrátturin fram enn eina lotu.

Javnaðarmanna inntøkumál á tingi.

Løgtingsins yvirtaking av bankviðurskiftunum og brunatryggingini í Føroyum, løgtingsins einkarsøla við olju, salti, og yvirtaking av kolmálinum.

(Fortsat.)

For mange Aar siden indkom der til Tinget en Adresse om at faa Forbud mod Indførsel af spirituose Drikkevarer. Denne Adresse havde ca. 5—6000 Underskrifter. Det store Antal af Underskrivere viser, at der mellem Folk paa Færøerne er stor Harm over den Skade, som Rusdrikke forvolder vort Land. Men Forbud er næppe den rigtige Vej at gaa. Det er prøvet i forskellige Lande med daarligt Resultat. Smughandelen har fulgt i Forbudets Kølvan, en saa paatrængende og ihærdig Smughandel, at Spiritusmisbruget ikke formindskedes, men heller tog til med en uhyggelig Fart, særlig Drikkeorgierne i Natklubberne. Da Sagen var til Behandling i Lagtinget, og man kom til at tale om Fordelene ved et Spiritusforbud, mente selv Lagtingsmænd, der havde underskrevet Forbudsadressen, at Vanskelighederne ved et Spiritusforbud var saa store, at de maatte fraraade Lagtinget at indføre Forbud mod Indførsel af Spiritus.

Lagtinget faar Masser af Penge

ved Told paa Spiritus, som bliver indført til Færøerne. Der er intet umoralsk i dette, naar Forholdene er saaledes, at en stor Spiritusafgift ventelig mindsker Spiritusforbruget. Men det er Lagtingets Pligt at prøve at faa en Ordning, som giver Tinget den største og sikreste Magt til at væge vort Folk og Land mest muligt imod Rusdrikkeskaden. Kunde Lagtingets Indtægter af Spiritus samtidig øges ved, at den Fortjeneste, som nu gaar i Lommerne paa udenlandske Mellemlandlere, indgaa i Tingets Kasser, er det en Grund mere til at faa en saadan Ordning i Stand.

Socialdemokraterne tilraader, at Lagtinget overtager Enehandelen med al den Spiritus, der bliver indført og konsumeret paa Færøerne.

En saadan Enehandel kunde formentlig ordnes saaledes:

Der bliver oprettet en Salgs- og Købcentral.

Den, der ønsker Spiritus, indsender Ordre til denne Central, og modtager de bestilte Varer ca. 8 Dage efter Ordrens Indgivelse. Paa denne Maade bliv-

ver det ikke lettere at faa Spiritus, end Forholdet nu er.

For at fremme Afholdenheden, kan der sættes Grænse for, hvor meget hver enkelt Person kan faa.

Vi kan f. Eks. sige, at den, der er over 18 Aar, kan faa en bestemt Mængde om Maanedes for en vis Pris, dog skal han ikke kunne drage flere Maanedes sammen, men for hver Gang kan faa det for hver Maanedes bestemte Kvantum til den laveste Pris, som dog ikke skal være mindre end den nuværende Spirituspris med Told. Vil han have mere, forøges Prisen saa meget, at det kun kan blive holdne Mennesker, der har Raad til at købe.

Betingelserne om, at Skatten skal være betalt, forinden man faar Spiritus, skal staa ved Magt, og for at forebygge, at enkelte kan faa udleveret Spiritus i andres Navn, som ikke bestiller deres Kvantum, skal vedkommende personlig møde hos Sysselmanden eller Forstandskabsformanden eller en af en Afholdsförening dertil valgt Mand for at faa Bestillingen paategnet.

Denne Salgs- og Købcentral skal ogsaa overtage Spritsalget. Som paavist, er Fortjenesten paa Spritsalget stor.

Fordelene ved en saadan Landeenehandel fremfor den nuværende Ordning er mange. Her kan nævnes nogle:

- 1) Spiritus kan kun faas paa ét Sted, og derved gøres det lettere at komme under Vejs med, hvad og hvor der bliver smuglet.
- 2) Lagtinget fortjener de store Summe, som nu gaar til udenlandske Mellemlandlere.
- 3) Lagtinget kan meget bedre en nu »regulere« Spiritusforbruget.
- 4) Lagtinget kan indføre Spiritus f. Eks. fra Spanien, saaledes at det fremmer vort Fiskesalg — og det siger meget.

Spørgsmaalet vedrørende Enehandel med Kul og Kokes ligger nu anderledes end for, da der er Tale om at bryde Kul paa Sudøen i saa store Partier, at Færøerne derfra kan faa nok til eget Forbrug.

Socialdemokraterne har før udtalt, at Lagtinget burde overtage Kulbrydningen paa Færøerne. Nu synes Øjeblikket her til at være kommet. Tinget bør derfor optage til Behandling Spørgsmaalet om at overtage Rettighederne til en Kulbrydning paa Færøerne og paabegynde en Brydning, der til at begynde med kan producere det, som Færinger bruger af Kul. (Framhald.)

Eisini tygum

vilja gerast vissur í, at tað loysir seg at lýsa, bert tygum roynd eina lýsing í

„Føroya Social-Demokrat“.

Ringið til prentsmiðjuna máltr. 143.